

ALMANYA İSLAM CEMAATLERİNİN BAŞÖRTÜSÜ KONUSUNDAKİ ORTAK BİLDİRİSİ

Almanya'daki islami cemaatler, Federal Anayasa Mahkemesi'nin 24.09.2003 tarihli kararı ve bunu takiben çeşitli federal eyaletlerdeki yasa tasarıları sonucunda oluşan başörtüsü tartışmalarına objektif bir yaklaşım kazandırmak amacıyla imzaladıkları bu ortak bildiriye kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Seküler Alman Hukuk Devleti, Alman Anayasası'nda yer alan „anayasaya aykırı olmayan dini konularla ilgili“ temel anlayışa uygun olarak, tarafsız davranmak zorundadır. Bu tarafsızlık ilkesi, devletin ne belirli bir dinin lehinde, ne de bir diğer dinin aleyhinde tutum alamayacağı anlamını taşımaktadır. Federal Alman Anayasası'na göre, bir dinin içeriği ve o dinin zorunlu dini hükümleriyle ilgili konularda yorumlama hakkı, devlet ve devletin siyasi temsilcilerinde değil, sadece dini cemaatlerdedir.

Bu bildiriye imzalayan islami cemaatlerin ortak düşüncesine göre, başörtüsünün takılması veya takılmaması, bir insanın İslam'a aidiyetinin ölçüsü değildir. İslami hükümlere uygun bir şekilde giyinmek, bir Müslüman'ın etik-ahlaki değerlendirimi, topluma entegre olup olmama isteği veya anayasaya sadık olup olmadığı konularında da ölçü olarak alınmaz.

Bununla birlikte, İslam, tüm mezheplerin görüşüne göre, erkek ve kadınlar için örtünme ile ilgili belirli hükümler koymuştur. Kadınların elleri, ayakları ve yüzleri haricinde örtünmeleri emredilmiştir. Saçların örtünmesi de, bu hükme dahildir. Bu hükmün gayesi, kadını herhangi bir şekilde baskı altında tutmak değildir. Bu bildiriye imzalayan islami cemaatlerin ortak görüşüne göre, başörtüsü sadece dini bir hükümdür, politik veya dini bir sembol/simge kesinlikle değildir. Federal Anayasa Mahkemesi, konuyla ilgili kararında, başörtüsü kullanımının Federal Alman Anayasası'nın 4. maddesi 1. fıkrası ve 2. maddesinde yer alan inanç özgürlüğünün teminatı altında bulunduğunu, anayasanın kadın-erkek eşitliği ilkesine aykırı düşmediğini ve başörtüsünün kadının ezilmesi (toplumsal baskı altında tutulması) şeklinde yorumlanamayacağını doğru olarak tespit etmiştir.

Bizim kanaatimize göre, kadınlar başörtüsünü kesinlikle sadece kendi hür iradeleriyle takmalıdırlar. Kadınların başörtüsü takmamalarından dolayı dışlanmalarını reddediyoruz. Aynı şekilde, kadınların kendi hür iradeleriyle ve kendi tercihleriyle taktıkları başörtüsünden dolayı dışlanmalarını da reddediyoruz.

Federal Anayasa Mahkemesi kararının dayanağı, mahkemenin görüşüne göre, başörtülü Müslüman bir bayan öğretmenin devlet okulunda öğretmenlik yapabilme yönündeki haklı talebiydi. Ancak başörtüsü konusundaki güncel tartışmalar, kamu hizmetinin tüm alanlarını içermekte ve Federal İş Mahkemesi ve Federal Anayasa Mahkemesi'nin özel sektöre yönelik olarak inancı yaşama özgürlüğü lehinde kesinleşmiş kararlarına rağmen, başörtülü Müslüman bayanların özel sektörde de dışlanmalarına zemin hazırlamaktadır.

Federal Anayasa Mahkemesi, yapılacak her yasal düzenlemenin değişik dini cemaatlere eşit muameleyi gözetmesini, yani dini cemaatlerin tek taraflı imtiyaza tabi tutulamayacağını tekrar vurgulamıştır. Bundan dolayı, okullarda dini değerlere yönelik temel bir yasaklama sadece İslam'ı değil, aynı zamanda Hristiyanlık ve Yahudilik dinlerini de etkileyecektir. Bu ise, halen toplumun büyük bir çoğunluğu tarafından reddedilen, laik toplum anlayışına geçiş anlamı taşımaktadır.

Bu ortak bildiriği imzalayan Almanya'daki islami cemaatler, eyalet hükümetleri ve federal hükümete, Federal Anayasa Mahkemesi'nin „çoğulcu dini yapının okullarda karşılıklı hoşgörünün eğitiminde ölçü olarak alınması“ yönündeki tavsiyesinin özümsemesi ve Almanya'daki Müslümanlar'ın temsilcileriyle işbirliği içinde, İslam'ın ülkemize entegrasyonu ve ülkemizin bir parçası olarak kazandırılması yönünde bütüncül bir konseptin hazırlanması çağrısında bulunurlar.

Bugüne kadar yapılan tartışmalarda, uzlaştırıcı ve objektif katkıda bulunan tüm kişi ve kurumlara teşekkür ederiz.

Toplumumuzun çeşitli ve çoğulcu yapısına uygun ve Müslümanlar'ın da bir zenginlik unsuru olarak kabul edildiği, akılcı ve geleceği kuşatan politikalar oluşturulması tavsiye olunur.

BİLDİRİYİ İMZALAYAN ALMANYA'DAKİ İSLAMİ CEMAATLER

1. A.K.E.V.
2. Aachen İslam Merkezi
3. Aşağı Saksonya İslam Federasyonu
4. Aşağı Saksonya Müslümanları Eyalet Birliği/Aşağı Saksonya Şurası
5. Alman-Afrika Mübadele Derneği
6. Alman Müslümanları Birliği
7. Alman-Somali Derneği
8. Almanya Bosnalılar İslami Cemaatler Birliği
9. Almanya Eğitim ve Öğretim Müslüman Kadınlar Teşkilatı
10. Almanya Ehl-i Beyt Cemaatleri İslam Konseyi
11. Almanya Ehl-i Beyt Dernekleri Birliği
12. Almanya Ehl-i Beyt Müslüman Kadınlar Derneği
13. Almanya İslam Toplumu
14. Almanya Müslüman İzciler Birliği
15. Almanya Müslüman Üniversiteli Öğrenciler Birliği
16. Almanya Müslümanları Merkez Konseyi
17. Almanya Nur Cemaati İslam Toplumu
18. Almanya Türk – İslam Kültür Merkezleri Birliği
19. Almanya Türk - İslam Dernekleri Birliği
20. Almanya İslam – Arnavut Merkezleri Birliği
21. Almanya İslam Akademisi
22. Almanya İslam Kültür Merkezleri Birliği
23. Almanya İslam Toplumu
24. Almanya İslamoloji Enstitüsü
25. Avrupa Müslüman Sosyal Teşkilatı
26. Avrupa Müslüman Üniversite Öğrencileri Teşkilatı Birliği
27. Avrupa Nur Cemaati
28. Avrupa Türk - İslam Birliği
29. Avrupa Ülkelerinde Çalışan Müslümanlar Birliği
30. Baden-Württemberg İslam Federasyonu
31. Baden-Württemberg İslam Toplumu/Baden Württemberg Müslümanları Merkez Konseyi

32. Bavyera İslam Federasyonu
33. Bavyera İslam Konseyi
34. Bavyera İslam Toplumu
35. Berlin İslam Federasyonu
36. Bonn Alman Müslümanları Birliği
37. Bremen İslam Federasyonu
38. Dar-ül İslam
39. Dođu Türkistan (Uygurlular) Ulusal Kongresi
40. Düsseldorf Türk Cemaat ve Dernekleri Birliği
41. Ehl-i Beyt Alevi Cemaati
42. Ehsan Yardım Teşkilatı
43. Fash İmamlar Birliği
44. Federal Almanya İslam Konseyi
45. Hamburg İslam Birliği
46. Hamburg İslam Merkezi
47. Hamburg İslam Toplumu
48. Hamburg İslami Cemaatler Konseyi/Hamburg Şurası
49. Hessen İslam Federasyonu
50. Hessen İslam Toplumu
51. Kuzey Almanya İslami Cemaatler Birliği
52. İslam - İnfö
53. İslam Enformasyon - Kültür Merkezi
54. İslam Gençlik Merkezleri Teşkilatı
55. İslam Pedagoji Enstitüsü
56. İslam Toplumu Milli Görüş
57. İslami Faaliyetler Federal Birliği
58. Münih İslam Merkezi
59. Müslüman Sosyal Birliği
60. Rheinland - Pfalz İslam Konseyi
61. Schleswig - Holstein İslam Toplumu
62. Sosyal ve Eğitim Meslekleri İslami Çalışma Toplumu
63. Weimar Enstitüsü
64. Yeni Alman Müslümanları Derneği

Nisan 2004